

Petriniano, 1379: vicinatus de *Pedriniyano*], *Pedrinyà*, poble del municipi de la Pera, situat a la capçalera de la riera de la Pera; [1064: parr. Sti. Andreae de *Perriniano*].

No vénen de *pedra*: nom de predi romà en -ANUM deriv. del NP ll. PETRINUS (Schulze, 366) com ja veié M-Lübke (*BDC* XI, 29), a desgrat dels dubtes d'Aebischer (*Top.* 118) i la seva mala fonètica; vegeu, però, aquí per als congèneres occitans i francesos que n'assenyalaren Skok i Arbois. J.F.C.

Pedralbes, *Pedregol*, *Pedregana*, *Pedreguer*, *Pedrinyà*, *Pedrinyeri*, V. *Pedra* *Pedritxol*, V. *Petrés* *Pedrola*, V. *Petròlec* *Pedrosa*, *Pedruí*, V. *Pedra Pedruixella*, V. vol. I, 227-228.

PEDULLERS

Nom d'un poblet amb antiga parròquia entre el Solsonès i la vall del Riu Bragós.

Oït *padulès* i «*Sant Pere de padulès*» en l'enq. que hi vaig fer el 1964 i també en la de Lloberola i de Llanera (XLVI, 134-137, 123-5, 157.-41).

M. Riu situa *Sant Pere de Paduller*, en te. de Biosca (Riu Bragós), en la carrerada de Sanaüja a Guixers, entremig de Lloberola i Sivines [pda. de Sanaüja] (*1ª Assemblea Comarcal del Penedès*, c. 1960, p. 154). *El Nom. C. E. C.* en diu Sant Pere Sasserra, poblat disseminat, agre. a Biosca, en la crtra. de Calaf a Solsona (uns 5 k. NE. de Biosca: mapa). Com a cogn. el *DAG.* el troba a Olvan i a Bna.

C.A.Torras li diu «*Santa Maria Sasserra* o de *Vallferosa*», 665 alt., esglesieta senzilla amb porxo davant de la porta, pertanyent a la parr. de Vallferosa, a prop hi té una casa de camp i ruïnes d'antigues edificacions: a 3h3 de Solsona i 1 h.30 abans d'arribar a Torà (*Pir.Cat.* VII, 137, 138) (d'acord amb el nom Sasserra); es veu que és en un puig, al capdamunt de la pujada que descriu Torras, des dels fondals de Vallferosa. L'*Enc.Cat.* escrivint *Padollers*, remet a St. Pere Sasserra: grafia amb *a*, sense fonament etimològic de lingüística, i contradita per la grafia antiga amb *e* de 1075, única, però, d'un doc. del parlar occidental.

MENCIONS ANT. 1075, sembla clar que és allí *Sancta Maria de Pedules*, lloc al qual es deixen béns en un doc. de la col·legiata de Gualter (que llegeixo a l'Arx. de Sols.) junt amb l'esgl. de Rialb, Montmagastre i Oliola, llocs tots ells situats a l'O. i no lluny de St. Pere de Pedullers, en un radi d'uns 20 k. des del NO. fins dret a l'O.; i també se n'hi deixen a Meià uns 8 més a l'O. i a Trespunts que és uns 35 k. més amunt, vora el Segre. Encara que no coincideixin les advocacions, era (i és) corrent que l'advocació hagi canviat, o que hi concorreguessin Sta. Maria

i St. Pere: és igual el NL i no dubtem a identificar-l'hi.

ETIM. Sembla haver-hi base suficient per admetre que ve d'un compost de dos noms que es repeteixen arreu en la toponímia del Princ.: *Puigs* i *Ollers*: aquest sens dubte amb el sentit de lloc on es manufacturen plats i olles —terrisa—, o s'extrau el material o mener terrós per fer-ne; pogué ser en una doble forma variant lleu: *Puig-d'Ollers*, o bé *Puigs Ollers* adjectiu.

El canvi vocàlic de **podolle(r)s* a *Padulès* marxa tot sol, com dissimilació normal; i es pot admetre també que la pron. intermèdia *padzulès* simplificat en *padulès* reduí la *d* palatal a *d* amb eliminació dissimilatòria de la palatalitat davant de la *l*.

Només es podia temptejar una altra etim. Relacionar amb els prolongaments (hispanics i cat.) del ll. PECULIUM 'capitalet privat d'algú', mossàrab *peguliar* 'escamot privat d'un pastor', val. merid. *Pegull* i andal. *Pegullo*, oc. ant. i Benasc *pegulhada* 'grup de caps de bestiar'; morfològicament: partint d'un neutre pl. PECULIARIA; que realment és possible que hagi donat algun NL cat.: en un doc. de la vall de Ribes de c. 1283: «fa En P. *Pagulers* (sic) per lo mas de Palers, x sous» (*RLR* IV, 160). Però partint d'això seria inexplicable la *-d-* de *Pedullers* (ja 1075 i general en totes les mencions del nostre); en tots sentits seria molt més arbitrari i isolat, i majorment no quedant clara la *a* si ve de PEC-, ni la relació entre *Pagullers* i el nom *Palers* del mas on se cita; al capdavall, també aquí es podria tractar de *Puigs Ollers*, car res no ens dissuadiria d'interpretar-ho com grafia imperfecta de *Pagülers* < PODIOS OLLARIOS (amb dissimilació o -o > a -o).

PEGÀ

Antic castell, port i muntanya a l'Alta Ribagorça, entre Alins d'Isàvena, Ovarra i Bonansa.

PRON. *pegà* (XIX, 62), i a les enqs. de 1957 a Calbera, Alins, Bonansa etc. Es veu la serra, des del camí que la faldeja, anant des de Bonansa cap al congost de l'Isàvena (entre Alins i Calbera): a dalt hi ha una serra amb un port (per on es passa directament a la vall de Castrossit-Calbera); prop del qual —m'explicaren— hi ha encara ruïnes del castell; d'allí en avall està cobert de bosc tot aquell obac vessant.

MENCIONS ANT. Doc. de la 1ª meitat del S. XI: «in *Ouarra*, uno campo de terra, in *Pecare*» (Martín Duque, *Docs. de Ovarra*, 134.2).

ETIM. un derivat de *pega*, ll. PIX, PÍCIS, de forma ben comparable a la de *Peguera*, el nom tan repetit en els Pirineus i a les muntanyes nostres totes, de-